

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 30 листопада 2000 р. N 1770
Київ

**Про затвердження положень про допризовну підготовку
і про підготовку призовників з військово-технічних спеціальностей**

*{ Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
N 896 ([896-2009-п](#)) від 26.08.2009
N 868 ([868-2012-п](#)) від 19.09.2012 }*

Відповідно до частини четвертої статті 8 Закону України "Про загальний
військовий обов'язок і військову службу" ([2232-12](#)) Кабінет Міністрів
України **п о с т а н о в л я є**:

Затвердити такі, що додаються:

Положення про допризовну підготовку;

Положення про підготовку призовників з військово-технічних
спеціальностей.

Прем'єр-міністр України

В.ЮЩЕНКО

Інд. 29

ПОЛОЖЕННЯ **Про допризовну підготовку**

Загальні питання

1. Допризовна підготовка є складовою частиною підготовки юнаків допризовного і призовного віку до військової служби. У ході допризовної підготовки молодь набуває військових знань і практичних навичок в обсязі, необхідному для успішного засвоєння програми бойової підготовки.

2. Допризовна підготовка включається до визначеної державою складової освіти вищих навчальних закладів I і II рівня акредитації, професійно-технічних і загальноосвітніх навчальних закладів (далі - навчальні заклади) та проводиться за затвердженими відповідно до законодавства програмами, погодженими з Міноборони.

Керівництво допризовною підготовкою

3. Керівництво допризовною підготовкою, програмним і методичним забезпеченням здійснює Міноборони, Міносвіти, а також інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані навчальні заклади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві держадміністрації та органи місцевого самоврядування.

4. Міноборони за участю інших центральних органів виконавчої влади:

- розробляє і затверджує нормативно-правові акти з питань допризовної підготовки;
- організовує і проводить навчально-методичні збори офіцерів військових комісаріатів, які відповідають за допризовну підготовку;
- бере участь у розробленні програм допризовної підготовки;
- узагальнює досвід проведення допризовної підготовки.

5. Безпосереднє керівництво допризовною підготовкою в оперативних командуваннях покладається на управління оперативного командування.

Управління оперативного командування:

- розробляють і здійснюють заходи щодо організації шефської роботи та патріотичного виховання юнаків силами військових частин і вищих військових навчальних закладів незалежно від їх підпорядкування, розташованих на території оперативного командування;

- ведуть облік і звітність за визначеними Міноборони питаннями з допризовної підготовки;

- проводять настановні збори для освоєння спеціальності особами, які призначаються вперше на посаду викладача допризовної підготовки;

- забезпечують навчальні заклади озброєнням, боєприпасами і військовим майном відповідно до норм, визначених програмами допризовної підготовки;

- надають допомогу Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим держадміністраціям та органам місцевого самоврядування у створенні навчально-матеріальної бази навчальних закладів, необхідної для проведення допризовної підготовки.

6. Начальники гарнізонів, командири з'єднань і військових частин, начальники вищих військових навчальних закладів разом з військовими комісаріатами надають допомогу органам управління освітою, підпорядкованим місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування (далі - органи управління освітою), керівникам навчальних закладів в організації військово-шефської роботи з юнаками.
{ Пункт 6 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 896 ([896-2009-п](#)) від 26.08.2009 }

7. Разом з органами управління освітою у повсякденному керівництві допризовною підготовкою беруть участь військовий комісаріат Автономної Республіки Крим, обласні, Київський та Севастопольський міські, районні (міські) військові комісаріати.

Військовий комісаріат Автономної Республіки Крим, обласні, Київський та Севастопольський міські, районні (міські) військові комісаріати:

- підбивають підсумки допризовної підготовки за минулий і ставлять завдання на новий навчальний рік;

- організовують навчально-польові збори юнаків, які проходять допризовну підготовку в навчальних закладах;

- провадять добір кандидатів на посаду викладача допризовної підготовки;

- організовують і проводять методичну підготовку викладачів допризовної підготовки;

- планують і організовують стрільби з автомата (малокаліберної гвинтівки) бойовими патронами під час навчально-польових зборів юнаків, які проходять допризовну підготовку, показ їм науково-популярних,

хронікально-документальних кінофільмів військово-патріотичної тематики; разом з начальниками гарнізонів, командирами військових частин і начальниками вищих військових навчальних закладів організують військово-шефську роботу з юнаками;

- вносять відповідні записи до облікової картки призовника і посвідчення про приписку юнаків, які закінчили повний курс допризовної підготовки, до призовної дільниці;
- інформують місцеві держадміністрації та органи місцевого самоврядування про стан допризовної підготовки;
- ведуть облік і звітність за визначеними Міноборони питаннями з допризовної підготовки.

8. Міносвіти, інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані навчальні заклади:

- здійснюють керівництво допризовною підготовкою;
- забезпечують навчально-методичну підготовку викладачів допризовної підготовки;
- планують і разом з управліннями оперативного командування організують настановні збори для освоєння спеціальності особами, які призначаються вперше на посаду викладача допризовної підготовки;
- надають допомогу органам управління освітою в організації та проведенні допризовної підготовки, створенні навчально-матеріальної бази, зберіганні озброєння, боєприпасів і військового майна;
- вивчають, узагальнюють і поширюють позитивний досвід проведення допризовної підготовки.

9. Органи управління освітою:

- забезпечують виконання заходів з питань організації та проведення допризовної підготовки;
- забезпечують охоплення юнаків допризовною підготовкою і належну якість її проведення;
- сприяють створенню навчально-матеріальної бази і належних умов для одержання теоретичних знань і набуття практичних навичок юнаками під час проведення класних занять і навчально-польових зборів;
- надають допомогу навчальним закладам у встановленні та розвитку шефських зв'язків з розташованими на території області, міста, району військовими частинами, вищими військовими навчальними закладами;
- вивчають, узагальнюють і поширюють позитивний досвід проведення допризовної підготовки.

10. Керівник навчального закладу несе відповідальність за організацію та стан допризовної підготовки, військово-патріотичного виховання, створення і вдосконалення навчально-матеріальної бази, підготовку

юнаків до навчально-польових зборів, зберігання озброєння, боєприпасів і військового майна.

Керівник навчального закладу:

- забезпечує виконання програми допризовної підготовки і створення безпечних умов навчання;

- виділяє приміщення і майданчики для проведення практичних занять з допризовної підготовки;

- видає накази про початок і закінчення навчання з допризовної підготовки, призначення командирів взводів та відділень, проведення занять з стрільби з малокаліберної гвинтівки;

- організовує облік, зберігання, ремонт та списання озброєння, боєприпасів і військового майна відповідно до встановленого порядку, не менш як один раз на три місяці особисто перевіряє стан цієї роботи;

- контролює проведення занять викладачем допризовної підготовки, виносить на обговорення педагогічних рад не менш як один раз на рік питання щодо стану допризовної підготовки.

Викладачі допризовної підготовки

11. Викладачі допризовної підготовки (далі - викладачі) входять до штату навчальних закладів і є відповідальними за підготовку юнаків допризовного віку, облік, зберігання, технічний стан та видачу озброєння, боєприпасів і військового майна, додержання встановлених правил і запобіжних заходів під час проведення занять.

12. На посади викладачів призначаються офіцери запасу або у відставці, які мають вищу освіту, спроможні за віком і станом здоров'я якісно проводити заняття, а також випускники вищих педагогічних навчальних закладів за спеціальністю викладач допризовної підготовки і фізичного виховання.

У разі коли немає можливості укомплектувати ці посади офіцерами, викладачами можуть бути призначені добре підготовлені та досвідчені прапорщики (мічмани), сержанти (старшини), солдати (матроси) запасу з вищою освітою.

13. Підготовка викладачів допризовної підготовки і фізичного виховання проводиться на факультетах фізичного виховання та кафедрах військової підготовки вищих педагогічних навчальних закладів.

На навчання приймаються чоловіки віком до 25 років, які пройшли строкову військову службу або військову службу за контрактом і відповідають вимогам підготовки офіцерів запасу. Добір кандидатів

провадять військові частини з числа військовослужбовців строкової служби, які підлягають звільненню в запас, а також військові комісаріати разом з органами управління освітою - з числа військовозобов'язаних, звільнених у запас після закінчення встановленого строку військової служби.

14. Викладач повинен знати вимоги щодо підготовки молоді до військової служби, постійно підвищувати свій професійний рівень.

Викладач:

- організовує і проводить заняття з допризовної підготовки;
- бере участь у створенні і вдосконаленні навчально-матеріальної бази, необхідної для проведення допризовної підготовки;
- веде облік, зберігає та видає озброєння, боєприпаси і військове майно, не менш як один раз на місяць перевіряє їх наявність і технічний стан;
- організовує разом з викладачем фізичної культури змагання з військово-прикладних видів спорту;
- бере участь в організації та проведенні районних (міських) змагань з військово-прикладних видів спорту і цивільної оборони;
- використовує військово-шефську допомогу для підвищення ефективності занять з допризовної підготовки;
- веде роботу з військово-професійної орієнтації юнаків, відбору і підготовки їх для вступу до вищих військових навчальних закладів;
- бере участь у складанні характеристик на юнаків допризовного і призовного віку, проведенні заходів, пов'язаних з припискою громадян до призовних дільниць, а також забезпечує своєчасне прибуття юнаків за викликом у військові комісаріати.

15. Викладач планує свою роботу за розкладом занять, що затверджується керівником навчального закладу.

16. Викладачі систематично підвищують свій професійний рівень під час настановних зборів, навчання на факультетах при інститутах підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, навчально-методичних зборів перед початком навчального року, щомісячних одноденних методичних занять, триденних методичних занять у канікулярний період, роботи в методичній комісії навчального закладу і самостійно.

Курси підвищення кваліфікації викладачів організовують органи управління освітою один раз на п'ять років.

Навчально-методичні збори проводяться перед початком навчального року за програмою, затвердженою військовим комісаріатом за погодженням з відповідними органами управління освітою та у справах

цивільної оборони.

Щомісячні одноденні методичні заняття проводяться військовим комісаріатом разом з органами управління освітою та у справах цивільної оборони відповідно до специфіки навчального процесу навчальних закладів. День проведення цих занять установлює військовий комісар за домовленістю з органом управління освітою.

Викладачам надається один день на тиждень для методичної підготовки.

17. Для забезпечення керівництва навчально-методичною роботою з допризовної підготовки при військових комісаріатах створюються позаштатні методичні ради. Робота позаштатної методичної ради планується на рік.

Склад методичної ради, плани її роботи, розклад навчально-методичних зборів і методичних занять затверджує військовий комісар за погодженням з відповідним органом управління освітою.

18. У військових комісаріатах ведеться журнал обліку методичної підготовки викладачів допризовної підготовки, в органах охорони здоров'я - викладачів основ медичних знань навчальних закладів.

19. Оплата праці викладачів проводиться на умовах, передбачених для викладачів навчальних закладів відповідно до законодавства.

Позакласна робота з допризовної підготовки, військово-патріотична робота з юнаками, а також керівництво гуртками, обладнання військового кабінету, кімнати зберігання зброї та стрілецького тиру і завідування ними провадяться за додаткову плату у порядку і розмірах, установлених Міносвіти.

Організація та проведення допризовної підготовки

20. Допризовну підготовку організують і проводять за відповідними програмами.

Згідно з програмами у навчальних закладах розробляється потижневий план допризовної підготовки на навчальний рік. Заняття з цього предмета включають до загального розкладу занять і проводять по класах та навчальних групах, що іменуються взводами. Взводи поділяються на відділення.

Керівник навчального закладу призначає командирів взводів і відділень.

21. Навчання юнаків умінню стріляти з автомата (малокаліберної гвинтівки) бойовими патронами проводиться на стрільбищах і в тирах військових частин, вищих військових навчальних закладів, організацій Товариства сприяння обороні України (ТСО України) і спортивних організацій.

Час, місце і порядок проведення стрільб визначає військовий комісар, який їх організовує за погодженням з начальниками гарнізону, вищого військового навчального закладу, командиром військової частини і до початку навчального року повідомляє про це місцеву держадміністрацію та орган місцевого самоврядування.

У разі організації стрільб на стрільбищах і в тирах, що належать організаціям ТСО України, керівництво стрільбами здійснює офіцер військового комісаріату разом з працівниками ТСО України. За розпорядженням управлінь оперативного командування для цього можуть бути призначені офіцери, прапорщики (мічмани), сержанти (старшини) військових частин і вищих військових навчальних закладів.

22. Після закінчення навчання за програмами допризовної підготовки в навчальному закладі організовуються змагання з військово-прикладних видів спорту.

Матеріально-технічне забезпечення допризовної підготовки

23. У навчальних закладах створюється і постійно вдосконалюється навчально-матеріальна база. У разі відсутності у навчальних закладах стрілецького тирю за рішенням місцевої держадміністрації або органу місцевого самоврядування заняття з вогневої підготовки проводяться у стрілецьких тирах інших навчальних закладів.

24. Навчальним закладам озброєння, боєприпаси і військове майно видають органи постачання оперативних командувань через військові комісаріати відповідно до встановлених норм.

Озброєння і боєприпаси видаються за наявності дозволу органу внутрішніх справ на їх зберігання.

Перевезення озброєння, боєприпасів і військового майна до навчальних закладів планують органи військових сполучень відповідно до заявок органів постачання оперативних командувань і здійснюють у порядку, встановленому для військових перевезень, за рахунок Міноборони.

Ремонт озброєння і військового майна навчальних закладів проводиться у ремонтних підприємствах (майстернях) оперативних командувань.

25. Згідно з програмами допризовної підготовки органи управління у справах цивільної оборони та органи охорони здоров'я забезпечують навчальні заклади навчальним майном відповідно до заявок органів управління освітою.

Контроль за проведенням допризовної підготовки

26. Контроль за проведенням допризовної підготовки здійснюють Міноборони, Міносвіти, інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані навчальні заклади, а також управління оперативного командування, військові комісаріати разом з органами управління освітою, у справах цивільної оборони та органами охорони здоров'я.

27. Перевірка якості засвоєння юнаками програм допризовної підготовки, методичної підготовки викладачів допризовної підготовки, стану навчально-матеріальної бази та організації військово-патріотичного виховання молоді проводиться у навчальному закладі не менш як один раз на три роки.

За результатами перевірки складається акт, що затверджується особою, за дорученням якої проводиться перевірка.